

Motion

1977/78:361

av Gabriel Romanus
om ändring av namnlagen

En kvinna som gifter om sig har i dag inte ovillkorlig rätt att behålla det släktnamn som hon fått genom det tidigare äktenskapet. För att hon skall få behålla namnet fordras tillstånd från patent- och registreringsverket. Sådant tillstånd kan bara lämnas om "särskilda skäl" föreligger.

Enligt den PM som patentverket utarbetat i frågan, heter det att "förutvarande maken torde lämna skriftligt av två personer bevittnat medgivande att sökanden får behålla hans släktnamn i nytt äktenskap". Om mannen har avlidit, skall detta styrkas genom intyg från pastorsämbetet. I stället skall då hans barn över aderton år eller hans föräldrar tillfrågas, eller i sista hand hans syskon. Dessutom skall kvinnan betala tvåhundra kronor till patentverket.

Det är knappast förenligt med en modern syn, att en kvinna skall behöva ha en myndighets tillstånd, och kunna åberopa särskilda skäl, för att få behålla ett namn som hon kanske haft i tio-tjugo år eller ännu längre. Det kan inte accepteras att hennes förutvarande man eller dennes släktingar skall kunna lägga hinder i vägen för hennes önskan att behålla det namn hon har vid ingången av ett nytt äktenskap. Det är heller inte rimligt att man skall tvingas betala två hundra kronor för att få fortsätta att heta det man heter.

Jag föreslår därför att namnlagen ändras så, att en kvinna som gifter om sig får rätt att behålla sitt namn från det tidigare äktenskapet, på samma villkor som varje kvinna som gifter sig får behålla det släktnamn hon hade som ogift. Det bör alltså räcka med en anmälan till vigselförrättaren.

Namnlagen utreds sedan år 1972 av namnlagsutredningen. Utredningen tillsattes efter begäran av riksdagen (LU 1971:18). I 1976 års kommittéberättelse anges att utredningen beräknas slutföra sitt arbete under år 1976. I 1977 års kommittéberättelse anges att utredningen beräknas slutföra sitt arbete under år 1977. I årets kommittéberättelse anges att utredningen beräknas slutföra sitt arbete under år 1978.

En sådan ändring av namnlagen som föreslås i denna motion ligger väl i linje med utredningens direktiv, där det sägs att nuvarande regler i fråga om makars namn "inte helt överensstämmer med en modernare syn på förhållandet mellan makarna i ett äktenskap".

Det är hög tid att den av riksdagen begärda reformen av namnlagen nu kommer till stånd. Mot bakgrund av vad som sägs i kommittéberättelsen bör det vara möjligt för regeringen att till nästa riksmöte lägga fram förslag i frågan.

Med hänvisning till det anförda hemställer jag
att riksdagen hos regeringen begär att till nästa riksmöte framläggs
förslag till ändring av namnlagen av innebörd bl. a. att kvinna
som gifter om sig ges rätt att behålla sitt släktnamn från tidigare
äktenskap i enlighet med vad som anføres i motionen.

Stockholm den 17 januari 1978

GABRIEL ROMANUS (fp)